

שוכנע, הוצא בכוח על-ידי ידידיו של בעל-העסק, התרנגול נדחה.

ניסיתי את מולי גם בין מלחי הכסף הנמרצים, שאין להם תנות ורשיון משלהם. אותם יכול הדורש למצוא ברחוב לילינגבלום וב' שדרות רוטשילד, כשהם עוסקים גם בעסקים מסוגים אחרים. אולם הללו מקבלים כמשכר נות רק חפצי כסף או זהב. אין לרשותם מחסנים נרחבים יותר מאשר ארבעה כ"כ כים בחליפה ולמעטים כספת בבאנק, ותרנגולי לא שמש סחורה עוברת לסוחר.

★ ★ ★

בין השאר. שחקני תיאטרון

ה זרתי וחייפתי מקלט לתרנגול. בבית העכוט האחרון גילית הפתעה: על אחד המדפים ניצבה תרנגולת חרסניה, בת זוג החוקית של תרנגול-הזהב. אפילו ליבו של בל העסק התרכך נוכח האידיליה המשפחתית החדשה, והוא הסכים לתת להחאה בסכום הוגן, אולי מתוך תקווה כי ערך הזוג במקרה שיצטרך למכור את החסעים עולה על ערך כל עוף לחוד. השארתי את תרנגולי ליד התרנגולת ויצאתי.

נוכחתי כי המקצוע היהודי העתיק של הלוואה תמורת משכונות, שבימי הביניים פירסם לגנאי את יהודי אירופה ואף נזכר במחזהו של שקספיר הסוחר מוונציה, לא גוע בישראל. אורבה, מצוקת האשראי הפורצת בעיקר באנשים קטנים, פקידים שמשכורתי תם מתאחרת הצריכים לחכות זמן רב לכומים המגיעים להם ממוסדות ציבוריים וממשלתיים, שיגשג ופרח. בעלי בתרי העכוט אימדים את ציבור לקוחותיהם הכ"ל במספר של 15 אלף איש, בתוכם שחקני תיאטרון ידועים ופקידים בעלי שם בע"כ בור. כל אלה נאלצים שלוש או ארבע פעמים בשנה לארוז את אחד מחפצי-ביתם היקרים, להביאם אל הלון העכוט ולקבל עבורם את הסכום הזעיר שיקיים אותם לחודש חודשיים — עד יעביר זעם.

זקמצינית מוכנה לתת הלוואה של 5 ל"י עבור התרנגול, 45 ל"י עבור המצלמה.

חות לקבל בחזרה את חפציהם — ולהחזיר את הלוואה בצירוף הרבית — לאחר חודש אחד. אומנם, רוב בתי המשכון נוהגים לחכות זמן-מה ללקוחות מפגרים בטרם יוציאו את החפץ למכירה. החפצים הנמכרים בגלל אי-החזרת החוב אינם עולים על 5% מכלל המשכונות.

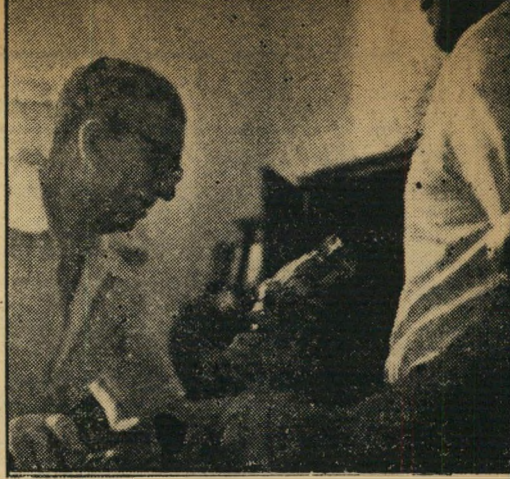
גם כאן זכה תרנגולי לבדיקה ממושכת והוצעה לי הלוואה בסך 10 ל"י. נדהמתי למשמע הסכום הפעוט, אך לאחר בדיקה התברר לי כי רוב הלקוחות מסתפקים למע"שה בהלוואות קטנות ביותר של 5 עד 30 ל"י. רק לעתים נדירות בא אדם לקחת הלוואה של 100 ל"י ומעלה. תמורת משכון מתאים כמובן. בגלל קטנותן של הלוואות אות אין בעיני הלווה חשיבות רבה לגובה הרבית, והוא הדבר ההופך את בית-העכוט לאחד העסקים המצויינים ביותר בישראל 1955.

ביקשתי 20 ל"י, ולאחר שלא ניתנו לי עזבתי את המקום. בבית המשכון הבא הייתי חכם יותר. לאחר שנדחה התרנגול, נסיתי למשכון את שעוני (אוניברסל, שוויצרי). הצינו לי עבורו לא יותר מהלוואה של 5 ל"י. מחיר המצלמה בבית המשכון זה ירד עד 45-ל"י.

★ ★ ★

גנבו גנב שכמותך

ב בית-משכון נוסף מתוך עשרת בתי המשכון הקיימים בארץ כולה (מתוכם ששה בתל-אביב) הגיעו לאוזני עוד בעלותי במדרגות צעקות: "גנב! גנב שכמותך! בש"ביל דבר כזהאחה נותן רק 20 לירות?" היה זה, כפי שראיתי אחר-כך, גבר קשיש שתבע את עלבון הזהב שהביא אתו. הוא השתולל במשרד, עד כי בקושי הצלחתי להציל את התרנגול בשלמותו מידי המתנודפפות בחודר הצר. רגיל לסצנות מסוג זה, בלי להניד עפעף, ביקש המשכונאי את המתפרע לעזוב את החדר. לאחר שהלה לא

זמחט. אחד המשכונאים בדק את התרנגול בפנס ומחט. לבסוף לקחתו כמשכון, העדיף לקבל את מצלמת הצלם.

זר-נון גראמא. אל תביא לנו פורצלן במקום זהבוי. על משכון. "אילו זה היה תרנגול חי, ייתכן והייתי מקבלו"

שי. בדיוק ממול בישר שלט על רד זהב. רמותי לצלם, ושמונו עמינו אליו.

זתי לחדר קטן וחשוך, שחלק גדול היה תפוס על-ידי קופת ברזל בעלת דלתות. אשה זקנה וגבר שממנו עמדו שהיה מלא מבקשי הלוואות. האשה וני להגיש את משכונה, אולם הודעתי לי די פנאי וברצוני לחכות לתורי. לשמוע בינתיים כמה מן השיחות, לא התאכזבתי.

בלונדי נמוך-קומה, לבוש חליפה לב-ביא למשכון שעון-זהב עתיק. ההל-שניתנה לו לא סיפקה אותו והוא טען תחנונים: "אבל גברתי, זה זהב טהור יוצה לקבל לפחות 50 ל"י. את נותנת 15, וברבית די גבוהה. את מנצלת

ני ם הרכיב הגבר השמנון באדישות משקפתי-שענים על עינו, בדק את השעון, ולבסוף הכריז בקול רב: "השעון מקולקל! לא ניתן לך

: זה זהב, זהב טהור! ניסה הבלונ-נסיון אחד לרכך את לב הזוג. לב-תייאש, מטר את השעון עבור הסכים

גני נחלתי מפלה. מיד כשהוצאתי את מעטיפתו, הותקפתי על-ידי האשה ומשובשת: "את לא רואה שכתוב 'ומבארד זהב? מה אתה מביא לי רב' ל פורצלן? אנחנו לא לוקחים דברים

שוב נתקלה המצלמה ביחס אחר, למרות העובדה שאף היא אינה זהב יותר מהתרנגול. האשה הציעה 10 ל"י. התנאי העיקרי: להביא תעודה מה איננה גנובה.

★ ★ ★

נס השעון איכוב

ת המשכון הבא שאליי נקלעתי אתי גבר בן 35 שסיפר במירות כי יסה לקבל בחזרה צמיד של אמו המנוח זקיד במקום. בעל העסק טען, כבואו זה הצמיד, כי שלח לו מכתב והר הצמיד יימכר אם לא יבוא מיד לקב-גם עשה. בדרך כלל חובבים הלקי

זוג מן השמיים. כאשר גליתי בבית המשכון האחרון תרנגולת סינית, בת זוגו הטבעית של תרנגול-הזהב שלי, לא היה קץ לשמחתי. בעל התנות הסכים לתת הלוואה רחבת היגו ולעצד עם הזוג על צמיגו המעופף.